

Előfizetési árak

Helyben:

Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 f.

Vidéken:

Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentés, Kossuth-tér

Egyes példányok kaphatók

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkihordóinknál, a
kiknél lapunk előfizetésre is
megrendelhető.

Megjelenik hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
SIMA LÁSZLÓ HEGYI ANTAL

Hirdetések árát,
valamint nyilttéri közleményeket kiadóhivatalunk méret
szerint a legutóbbiasban számít.

Polgárok és katonák.

— Augusztus 22

(—á.) Ha a kurd vitéz férfiú fegyvere akkor védjen hazát, becsületet, jogtalanul megtámadottat. A jogor megkorlás szelleme övezze glóriával, valahányszor a fenyegetett igaz ügy védelmébe röpi ki férfiú jobb hüvelyéből a kardot. De törjétek össze, lökjétek szemétdombra azt a kardot, amely gyilkos szerszámmá fajul és amely védtelenek életére orozva tört.

Ujból van tehát afférvünk, olyan, amely alkalmas a gravaminális keservek felpanaszolására. Tehát épen nekünk, ázsiai szittlyáknak való, akik valami borongós kedélyű reflexiókkal igyekszünk lelki képzeletben, nomád pásztortüzek lobogó fényénél elmerengeni azon az időn, amikor nyilak röppentek a megszakított ijakkról és suhogott a magyar szajba és sisakverő fokos, csatabárd.

Ismét a kard szerepel.

Az a kard, amely csak parádék alkalmával, vagy a század élén szokott hüvelyéből kiröppenni, egyébként ott reked a hüvelyében és csak csörög, csörög és bán, lóan csörög a tiszturak oldalán. Ez a kard ismét beszéltet magáról.

Tegyük fel, hogy valami társadalmi hiba, egy kis formai elnézés merült fel, hisz ezt magyarul lehet és rögtön, mint a villám, megvillant a kard. Talán éhes volt, talán megunta az örök bántó fényességet, amelyet embervér okoz. Vagy talán szeretett volna hüvelyében vissza-

bujni hüvelyébe, csak hogy immár késő volt.

A kassai, löcsei és dévai eseteket értjük.

Tudja az ég — és ez az egy szójlon a közös armádia kétes dicséretére — nem öreg generálisok, még csak nem is kapitány urak kardjai okoznak galibát a jóra való polgári életben. Ezek az élemedel-tebb tiszt urak legfeljebb leszóznak minket, ázsiai magyarokat; fitymálnak, mint valami született Marsok, akiknek mi kevesek vagyunk, akiket mi meg sem érdemlünk. Ellenben a főhadnagy urakig bezárólag szálkák vagyunk az armádia szemében. Olyan szálkák, amelyeket kipiszkálnak. Ha késő nem, karddál. Vagyis inkább — megpiszkálnak. Néha az illető jámbor magyar polgár életével fizeti meg a véletlent, néha egész életére nyomorekká válik.

Valóban: minden bántó, minden túlzó gondolat nélkül élyen itten mindnyájunkat a végtelen keserűség. Itthon vagyunk és nem leljük hazánkat, mert ólomsúlyal nehezedik ránk egy nekünk teljesen idegen valami. A mely nem nőtt a szívünk-höz, amely nem fakadt a szívünk-ből, amely nem gyökerezik a lelkünk meleggyámban. Amolyan felügyelet alatt álló, megszállott nemzet vagyunk, akik nyomorgunk, de az első kardcsapásra észre vesszük részint szomorú részint neveltség helyzetünket.

A katonatiszt urak kardja nálunk állandó veszedelem. Polgár élete nincsen soha biztonságban. Elég a fiatal, lajdanandó szenvedelem fellobbanása s kész a tragédia, kész az affér. Már pedig az, hogy

becsületes, adófizető polgár és csörtető lajdanand egy helyre ne kerüljön, szinte hi-kerülhetetlen. A veszedelem tehát állandó t. i. a polgárra, akinek nem csörög kard az oldalán . . . Ha csörögne, talán más-kép volna.

Nem akarjuk az esetet kiélezni, ki-színezni. A hadnagy ur megvágott, meg-szurt egy magyar polgárt. A katonai ki-vételesség szempontjából a hadnagy urnak aligha lesz bűnhődése. Ez tény. De hát mi marad a megsértett közvélemény szá-mára, annak a kutya civilrendnek, a mely gondoskodni tud ujoncokról, adóról, meg más egyebekről?

Semmi más mint a sérelem és egy fórum, ahol vagy az egész esetet oly szépen agyon világosítják, annyira ígérgetnek hogy végtére is mutató ujjunkat a hom-lokunkra bökkjük és azt mondjuk: kár is volt ezért szót emelni.

. . . Most pedig a parlamenthez, par-lamentünknek sérelmekre érzékeny tagjai-hoz fordulunk. Követeljük tőlük a nem-zeti kormány reputációja érdekében (ami mégis csak valami), hogy szerezzenek elé-g-tételt. Nem kívánunk sokat, nem akarunk sokat, csak annyit, hogy beonunket az a tisztí kard minden ok nélkül ne bántson vérünkbe ne gázoljon.

Intézkedést kérünk, hogy azok a bi-zonyos kardok a hüvelybe kerüljenek a békés polgárok előtt. Ha ellenséggel ke-rülnek majd, valamikor szembe, akkor ám lássuk azt az ősi virtust.

A „SZENTESI LAP“ TÁRCÁJA.

A karriér.

Írta: Fehér Jenő.

Rendes ebédutáni feketekávénkat szűr-
csölgöttük a kávéház egyik sarkában.

— Olvastad a mai hivatalos lapot? —
kérdezte hirtelen Ménessy Aladár.

— Nem láttam még. Mi van benne?

— Babolesay Tibort kinevezték állam-
titkárnak.

— Tünetmentes karriert csinált, — kon-
statálta véleménykülömbőség nélkül az egész
társaság.

— Hat olyan tehetséges ember ez a Ba-
bolesay? — kérdeztem én.

— Tehetséges ember — mondá Ménessy
— de a karriert nem a tehetségének kö-
szönheti . . . Én istencem, ha minden tehet-
séges ember oly szédületes gyorsasággal
emelkednek, mint ő, a talentum nélkül szü-
kölködők kénytelenek lennének dinamit-bom-
bákat gyártani s a tehetséges embereket egy-
szerűen a levegőbe röpiteni, hogy ne zárják
el előlük az emelkedés lehetőségét.

— De hogyan nem a tehetségének kö-
szönheti Babolesay a gyors emelkedését, hát
minek? . . . Vagy kinek? tettem hozzá hal-
kabban.

Ménessy ajka körül titokzatos mosoly
játszadózott. Látszott rajta, hogy várta ezt a
kérdést.

— Ennek különös története van, amely
körülbelül 10 esztendőre nyulik vissza.

— Hiteles?

Babolesay egyik legintimebb barátjától,
Saskefy Sándortól hallottam, aki, mint tud-
játok, két évvel ezelőtt egy szerencsétlen
végű párbaj áldozata lett.

— És érdekes is ez a történet?

— Érdekes annyiban, mert újabb bi-
zonyosságai szolgáltattak anélkül, hogy az ember
életét véletlenségek láncolata koamányozza.
Mindennek a véletlen a forrása. Egyik em-
berből államtitkár vagy miniszter lesz — vé-
letlenül, a másikból legjobban esetben díjnok,
szintén véletlenül. Némelyek a véletlennek
köszönhetik a boldogságukat, egy imáandó
feleséget és egy esomó bájos gyermeket, má-
sok a véletlen folytán lesznek egész életükre
szerencsétlenek, nyomarultak, betegek, ros-
szak. Babolesaynak kedvezett a véletlen. Ő
államtitkár lett.

— Halljuk hát a történetet! — sürgették
többen.

Ménessy hátradólt a karosszékében, na-
gyot szippantott a cigaretteiből s a mikor
észrevette, hogy az érdeklődés teljesen feléje
irányul, elkezdte:

Az esetnek, amint említettem, körülbelül
10 éve. Babolesay akkor harminc éves volt,
s ha jól tudom, címzetes mióiszteri segéd-
titkár. Egy kora tavaszi délután, szokásához
híven, sétára indult a Belváros forgalmas ut-
cáin. Harminc éves volt, csinos volt és a Du-
napart felül langyos tavaszi szellő áramlott
be a hazak tömkelegébe. A tavaszt mindenki
megérzi, meg kell éreznie. Még az öreg em-
ber is kihuzza magát, frissebben lépked ilyen-
kor. Hrt még a fiatal! Babolesay szerette a
szép asszonyokat, mindig, minden körülmé-
nyek között. De százsor jobban tavasszal,
amikor a gyöngé vállakról lekerültek a téli
bundák, a boák, a fehér kezekről a karman-
tyuk, s a nő csodaszép alakjára nem simult
egyéb, csak egy könnyű ruha, egy testhez
álló blúz, a mely a keblek pihegését is látni
engedte . . .

Azon a napon az utcakra tödült min-
denki. Kiváltképp az asszonyok. A kívánatos,
édes, szép asszonyok. És mindegyiknek az
arcán valami varázs út: a tavasz varázsa.

Babolesay már vagy egy óra hosszat
bolyongott az utcákon. Valahányszor egy
szép asszony vagy leány suhint el mellette,
megdobbant a szíve és sóvárgó pillantást
vetett utána.

Lassacskán beakonyodott. Babolesay az
örájára nézett. Hat óra volt.

— Ideje, hogy hazamenjek, — mormogta,

A VÁROS ÉS MEGYE.

— Augustus 22.

Tanácsülés. A városi tanács ma délután 3 órakor tartotta rendes heti ülését, *Mátéty* Ferenc polgármester elnöklésével. A tanácsülés a folyó ügyeket intézte el.

— **A Sarkadi alapítvány.** A városi közpénztárba ma fizették be azt a 100.000 koronát, amelyet néhai *Sarkadi Nagy Antal* vármegyei pénztárnok egy Szentesen létesítendő árvaház alapjául a városnak hagyományozott.

UJDONSÁGOK.

Falumból.

— Augustus 22

Messze, messze, dunántúlról,
Fehér-házias kis falumból
Nap-nap után
Üzenetet hoznak hozzám.

Fehér házias kis falumba
Két jó öreg hív, csal haza:
"Rég nem láttunk
Gyere haza édes fiunk.

Későre jár — öregedünk,
Neked könnyebb, mint minékünk
Oda menni;
Gyere haza, nem bírnak már
Nélkülözni.

Ha le száll a csendes este
Kiballagunk jöttöd lesve
A határig
Gyere, mert az utunk rövid
A halálig."

— Száz örömmel mennék, mennék
Ha sorsommal másképp lennék;
Így mihaszna:
Ha mennék is a szívem az
Itt maradna.

— Orbán Géza.

és még egy utolsó pillantást vetve a nyugdős néparádra, befordult az egyik mellékutca. Ez az utca meglehetősen elhagyott volt. Csak a tulsó végén látott egy karsu nő alakot, s mellette egy férfit, aki hol szorosan a nő mellé került, hol kissé hátrább maradt. A távolból úgy festett a kép, mintha valami szóváltás volna közöttük.

Babolesay meggyorsította a lépteit. Már csak néhány lépésreire volt tőlük. Egyes szavakat feléje sodrott az esti fuvalom.

— De kérem, uram . . . A tisztesség . . . könyörgök . . . Hagyjon el . . .
A férfi:

— Hígyje el nagysád . . . A szándékaim . . . Ne küldjön el . . . Nézze . . . Botrány . . .

E pillanatban melléjük került Babolesay.

A szép asszony — mert szép és fiatal volt — hirtelen elhatározással Babolesayhoz lépett.

— Uram — mondá a földindulástól remegő hangon — az ön lovagiaságához fordulok ismeretlenül, mint védtelen nő. Szabadítson meg ettől az embertől, aki üldözőbe veti. Tisztességes asszony vagyok . . . Nem akarok botrányt . . . Kérem . . .

— **Lajos napja.** Az első 48-as Kör ez évben is mint a múltban Lajos napján társas vacsorával hódol *Kossuth* Lajos emlékének. A vacsora 25-én, va *sárnap* lesz. Hír szerint a vacsorán megjelenik dr. *Molnár* Jenő, városunk képviselője is.

— **Színészet Szentesen.** Dr. *Farkas* Ferenc, szabadkai színigazgató, aki erre az időnyre játszási engedélyt kapott Szentesen arról értesíti a tanácsot, hogy az idén két hetet tölt társulatával Szentesen s hogy a jövőben ugy osztja be a játérendet, hogy Szentesen legalább 4-6 hetes időnyt tölthessen be. A társulat a jövő hónapban érkezik Szentesre.

— **A mindszei bíró ügy.** *Mindszentről* jelenti tudósítónk: Fenekestül felfordult a világ Mindszenten, a közeli bíróválasztás alkalmából. A Pallavicini uradalom mozgósította minden alkalmazottját a főmérnöktől kezdve lefelé az utolsó bakterig. Hogy ez a mozgósítás mit jelent azt csongrádmegyei embernek nem igen kell magyarázni, hiszen még nem is olyan régi időkből emlékezhetünk rá, hogy minő féktelen terrorizmust tud kifejezni ez a hadsereg, ha mozgósítják. *Veres* Sándor nagy érdemeket szerzett nem csupán *Tary* főszolgabíró szemeiben, hanem különösen a Pallavicini uradalom előtt, amelynek engedelmeiből vak eszköze soha sem volt, mint *Veres* Sándor. A Pallavicini uradalom főmérnöke *Vigh* Gyula Szent István napjára értekezletet hívott egybe, amely csunya fiaskót vallott, amennyiben azon csak az uradalom emberei (gátörök, eszók, kegy és nyugdíjasok) jelentek meg, ezek nagy része is nem adózott. A független polgárság a gyűléstől, amelyen egyébként sem történt semmi, teljesen távol tartmagát s egyöntetűen *Korom* István megválasztása mellett szervezkedik. Vasárnap délelőtt négyülést is fognak tartani, amelyen állást foglalnak az uradalmi és a hivatalos presszió ellen. A választás, amely nagyon izgalmasnak ígérkezik e hó 28-án — szerdán — lesz.

— **Borzalmas öngyilkossági kísérlet.** Nagyon unhatta az életet *Pataki* Erzsébet III. tized 507 szám alatti lakos napszámosnő. Tegnap hajnalban 3 órakor asztali késsel átvágta balcsuklóján az ereket, úgy, hogy csak a bőrfoszványok tartották a kezefejét. Az öngyilkos jelöltet tegnap reggel beszállí-

tották a vármegyei kórházba, ahol *Fazekas* János őrmester kihallgatta. Az asszony, bár igen sok vért vesztett, de önludatnál volt, azt mondta, hogy tettét azért követte el, mert már hosszabb idő óta betegeskedett s mintegy 10 nap előtt került ki a kórházból, anélkül, hogy meggyógyult volna. A szerencsétlen állapota reménytelen.

— **Céllövészet.** A szentesi m. kir. csendőrség folyó hó 25-én vasárnap délelőtt a Kucori csárdán alól, a tiszai gáttöltés közelében, céllövészetet tart. Miután veszedelmes a közelben tartózkodás, — ezuton is felhívják a közönséget, hogy ázon a tájon, a jelzett időben ne jérkáljon.

— **Betörés.** *Döme* Sándor II. tized 167 szám alatti lakos házában az elmúlt éjjel betörők jártak s mintegy 150 korona értékű ágyneműt ellopak. A rendőrség a legerélyesebben folytatja a nyomozást.

— **Elmaradnak az ellenőrzési szemlék.** A honvédelmi miniszternek a polgármesteri hivatalhoz érkezett értesítése szerint az évente októberben szokásos ellenőrzési szemlék ez évben sem tartatnak meg. Legutóbbi 1904-ben volt s azóta nem tartottak ellenőrzési szemlék.

— **Vásár a közelben.** *Tiszaföldváron* az országos vásár e hó 25-én lesz. Sertes kivételével mindenféle állat felhajtható.

— **Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itatási szüksége. Ez a viz szolgálat ugyanis a bevett ételek higítószerül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemészelt táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség esiraja is bejut, fontos hogy itatni olyan viz használtassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirakat ne szaporítsa másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a viz a gyomrot ne rongja.

Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai ÁGNES-víz vegtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsor, mint-hogy szénsavat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. Es véggül, mint-hogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik.

A mohai ÁGNES-víz fogyasztását különben is összel és tavasszal kiváltképen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amitől a mohai ÁGNES-forrás a gyermeket és felnőt-tet biztosan megóvja. Gyermekneknél ilyen-

Babolesay odalépett a szép asszony üldözője elé. Csak ennyit mondott . . .

— Takarodjék!
— Kérem a névjegyét, — rikácsolta amaz.

— Én csak tisztességes emberek kezébe adom a névjegyemet.

Az idegen fölemelte a kezét, de Babolesay olyat csapott rá a botjával, hogy ellenfele fölsziszszent a fájdalomtól.

Babolesay ezután odament bájos védencéhez és a karját nyújtotta neki.

— Elment? kérdezte az asszony, ijedt pillantást vetve hátra.

— El.
Azután mosolyogva fűzte a karját Babolesayéba:

— Csak a koesiállomásig.
Majd aggódva kérdezte:

— Ön párhajozni fog?

— Nem.

— Hála Istennek.

— Örül neki? Hisz néhány perccel ezelőtt még nem is ismert.

— Vannak emberek, akiket öt perc alatt jobban megismerhetni, mint másokat egy egész életen át.

És most egyre kérem meg.

— Szolgálatára állok.

— Ne kérdezzen tőlem semmit. Azt sem, hogy ki vagyok.

— Eddig sem kérdeztem.

— És ha már oly követelő vagyok, még egyet . . .

— Rendelkezzék velem!

Őn az imént azzal az emberrel szemben megtakarított egy névjegyét . . . Adja ide nekem . . .

Babolesay átnyújtotta a névjegyét.

— Köszönöm.

A koesiállomáshoz értek. A szép asszony beült.

— Arra hajtson, — mondá a kocsisnak, a címet majd később megmondom.

Babolesay megemelte a kalapját.

A kocsi elrobogott.

Attól a perctől fogva Babolesay rohamosan emelkedett. És ma, tíz évvel a titokzatos találkozás után államtitkár lett.

— És az asszony? Ki volt a szép asszony?

Ménysy az ajkához emelte a kezét és halk hangon felelt:

— Olga főhercegnő udvarhölgye . . .

kor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai Agnes-víz mézstartalmánál fogva megszüntet s végre tavaszra esik a legelő szőlés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai AGNES-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy ávegekben a mohai AGNES-forrás különösen olcsón kapható.

— **Hírek az anyakönyvből.** Aug. 13—21 *Eljegyezettek:* Vecseri János Bartuc Mária-val, Orosz János Hidas Karolinával, Félégyvázi Török Mihály Csenregi Mária-val, Weinberger Mihály Berkovits Eszterrel. — *Születtek:* Rácz Katalin, Simon Mihály, Czák halvaszületett fiú Janó Rozália, Dobos Julianna, Szabó Erzsébet, Fekete Rozália, Fábrián Nagy Eszter, Sipos Imre, Lengyel Mihály, Kálmán Sára, Varga Sándor, Faragó Erzsébet, Sarkadi Nagy Gergely. — *Elhaltak:* Fenyvesi Balintné Biró Veronika 35 éves, Hegyi Ferenc 3 hónapos, Becsei János 2 hónapos, Molnár Károlyné Remes Hermina 48 éves, Kálmár Rozália 4 napos, Héjja István 28 éves, Danesó Jánosné Nagy Jalianna 26 éves, Darabos Mária 10 hónapos.

Hitbizomány és nagybirtok.

Az összefüggés a kivándorlás méreteinek szédületes növekedése s a magyar földterület birtokmegoszlása között már régen ismeretes és teljesen feltárt dolog. S midőn ez az összefüggés most gazdasági testünk könnyen végzetessé válható megbetegedése-csuessodik ki, könnyen nyúlhatunk vissza a régi napjaink programjárba mentő gondolatát s akkor rá kell találnunk Deák Ferenc bölcsességei között arra a programra is, hogy a holt kéz birtokszerezése megszorítandó, a hitbizományok pedig megszüntetendők.

A hitbizományokhoz kihatás tekintetében igen hasonlatos nagybirtokaink azzal a sajátos bérleti rendszerrel, minőhöz hasonló csak a keleti államok tudnak felmutatni. A fő és albérlők néhol két-háromszoros rétege fekszik rajta a legelső, a földet közvetlenül megművelő paraszt kisbérlőn és nyomja azt. Valóban nem csoda, ha a föld hozamából alig képes kielégíteni a fölötte levő bérlőrétegeket s a maga és családja gyarapodására semmijé sem marad.

Jól tudjuk, hogy a hitbizományok megszüntetése az egész birtokrendszer — reform kérdés — komplexumának csak a kisebbik része, hogy úgy mondjuk, csak egy kiálló kampó, mintegy foggantyúja a kérdésnek, melybe okvetlen belebotlik annak a keze, a ki a kérdéshez komolyan hozzányúl.

Valaminthogy az ipari termelés fejlődésének mentől magasabb fokán mentől erősebb és nagyobb méretű tőke-koncentrációra vezet, sőt szükségképpen arra vezetnie kell, épűgy fel kell tételeznünk az analógiát a mezőgazdasági termelésre is. És ha megis van a két termelés (ipari és mezőgazdasági) között eltérés, a minthogy lényeg van, akkor ez az eltérés nem lehet lényegi, a dolog természetében bentről, hanem másfelé, talán külső okok által előidézett különbség. S e ponton utközünk a hitbizományokba. Jogilag megrogzított nagy birtoktestek ezek, rendszertől már felállításunknál fogva is objektíve valamely család diszének fentartására és nem gazdasági erőinek és képességeinek kifejlesztésére rendeltettek, subjective is ilyenek kezeltek, mentől kevesebb gondtal, fáradozással, munkával műveltetnek, tehát okvetlen külterjes művelésre karhozthatvák.

Nagy tőkék ezek, de nem valódi tőke-koncentrációk, mert a koncentrátság minden jellege nélkül valók. Míg az ipari koncentrált tőkék a legnagyobb arányú gépüzemmel, időnek, anyagnak teljes, tökéletes kihasználásával, munkamegosztás és munka-

egyesítés folytonos tökéletesítése mellett a legszabatosabb gazdaságosság jegyében töltik be nagy feladataikat a fejlődés vonalán, addig a hitbizományokon a termelőmunka oroszánrésze az esőre és a napsugárra hárul.

Ugyanezt a jellegét tüntetik fel nagy birtoktestek. Ennek megfelelően birtokrendszerünk reformja alatt nem csupán a hitbizományok korlátozását kívánjuk érteni s távolról sem tartanók óhajtanónak azt, hogy nagybirtokok ne legyenek, mert mindez csak reflexe annak a valóban nagy bajnak, hogy az ország területének nagyrésze, csaknem fele, mely hitbizományt és nagybirtokot képez, külterjes művelés alatt áll, tehát gazdaságilag tökéletesen kihasználva nincsen.

Az a kincs, mely itt kihasználatlanul hever, ez a lucrum cessans, mely évről-évre növekszik, az hiányzik ennek a népnak s hajlja tengereken át.

S a haza földjében rekedő eme kincs után is a kis ember, a kisbirtokos adózik tulajdonképpen, mert a nagybirtokok eléggé ki nem használt voltával magyarázható meg csak, hogy a kisbirtok adója, teherviselése aránylag sokkalta nagyobb, mint a nagybirtoké. Alapvető okát kell látnunk ebben a folytonos drágulásnak is, mert a termelés fokozása nem áll arányban a szükségletek növekedésével. Sőt, hogy a munkabérek nem emelhetők jobban, szintén annak tulajdonítható, hogy az erre fordítható értékek a földből ki nem emelhetnek.

Östermelésünk belterjessé tétele tehát a legelső feladatunk. Azaz: birtokrendszerünket úgy kell átalakítanunk, hogy a haza földjének mind belterjesebb művelését s a tőkének a mezőgazdaság terén való decentralizációját avagy koncentrációját ne akadályozza mert a gazdasági erő szabad működésének kell meghatározni a birtokformációt, és ott a hol a kellő képességek és előfeltételek jelen vannak, önmagától fog a birtok koncentrálni s a hol az előfeltételek és képességek hiányoznak, decentralizálni fog. Így mindenestre harmonikusabban alakulna ki a birtokelosztás, a mi a szabad tulajdon elvébe ékelt hitbizományi rendszer mellett nem várható. Nem pedig azért, mert a birtokmegkötés jogi szerkezte mentességet biztosít hazánk területe jelentékeny részének azon gazdasági törvény szankciója alól, mely a termelőt a folytonos fejlődésre, a termelés folytonos fejlődésre, a termelés folytonos fokozására, munka, idő és anyag folyton tökéletesebb kihasználására kényszeríti. Ezt a törvényt röviden kapitalizációnak nevezhetjük és szankciója az, hogy az ellene vétő termelő pangásnak néz elé és esetleg tönkre jut.

A kapitalizáció nem tűr sztagnalást, a megállás: visszaesés!

Külfönelék.

× **Vidám összekülönbözés.** Bernből írják Egy utazó humoros dolgot beszélt el, aki e hó 12-én Interlakenből Bernbe utazott. Az intarlakeni pályaudvaron látta hogy egy ur hiába keresett helyet a második kocsiosztályban.

A kalauz rászól: Van még hely elől. Az illető ur azonban nem akar tovább fáradni és beszállt az első kocsiosztályba. Ebben a pillanatban egy utas az utját állta:

— Még van hely a második osztályban Menjen csak oda!

— Mi köze hozzá! Azért is az első osztályba megyek.

— Azt majd meglátjuk. Tudja ön kívül van dolga? Én X. állomásfőnök vagyok.

— Én pedig ennek a vasutnak a vezérigazgatója.

Az állomásfőnök eltűnt.

× **A toll munkája.** Rendszerint el sem tudták képzelni, hogy milyen nagy izommu-

kát fejt ki az íróember keze. Egy francia statisztikus nemrégiben kiszámította, egy gyakorlott kezű ember átlag harmincz szót tud leírni egy perc alatt ami összes görbületileit öt méternyi hosszú vonalnak felel meg. Ez háromszáz méter volna egy óra alatt, 3000 méter tízóra munkaidőben és 1095 kilométer egy esztendőben. Ha harmincz szót írunk egy perc alatt, akkor tollunk négyszáznyolcvan görbületet tesz: egy óra alatt a görbuletek száma 28.800, egy év alatt 105.120 kilométer. Aki ezeket a sorokat elolvasta meg tudja majd érteni, hogy kap a szegény hivatalnok írógörcsöt.

— **Amerikai törvénykezés.** Egy közeli villamos kocsit vezetője kérte a vitélhért a munkás kisasszonytól, aki azt állította, hogy ő már fizetett. (Amerikában tudvalevőleg nem adnak jegyet.) A kalauz elég udvariatlanul nem akarta elhinni a kisasszony állítását mire a hölgy areulította a kalauzt. Bírő elé került a dolog, aki a kisasszonyt felmentette.

A férj nejét és egyik jóbarátját egy erdőskeben enyelegve találja és mint volt ökölvívó, úgy ellátja barátját, hogy az feldagadt orral, foltos szemekkel, vérző ajakkal, kénytelen fogatlanul eliramodni. A kádi erkölcsi felháborodásában az agyba-főbe vert házi barátot hat hónapi dologházi fogságra ítéli, mert házasanólver merészelt kezdeni. A férj és feleség karoforgva sétáltak ki az igazság szent csarnokából.

Soha.

írta: L. D'Amis.

80

(Folytatás.)

Pillanatnyi néma csönd támadt a szobában azután Lorenzo oda rogyott nagybátyja elé s térden álva csókolta meg a kezét, Seducco felemelte a zokogó fiatal embert és gyöngéd szeretettel ölelte magához.

A történetnek ez a része egy kissé homályos.

Láttuk azt a szenvedélyes elkeseredettséget, amellyel az öreg Seducco minden befolyását érvényesítette unokaöccse boldogulása ellen — s alig félesztendő mulva ez a nagy változás állott be. Magyarázat nélkül ezt megérteni nem lehet.

Tudjuk, hogy Zerina di Seducco szerette Lorenzót és az öregnek is minden vágya, minden álma abban összpontosult, hogy unokaöccséhez adhassa legjobban szeretett leányát. Ismerte Lorenzót és nagybecsülte benne a komolyan törekvő munkás fiatal embert, aki úgy szólván maga erejére utalva tette ismertté és jóhangzásúvá nevét.

Mikor azonban azt látta, hogy a fiatal ember inkább kész tönkre tenni magát semmint lemondjon egy holdkörös ifjúkori álomról az elkeseredés halálos ellenségévé tette és minden erejével azon volt, hogy megtörhesse. De az öreg ur nem számolt a leányával Zerínával.

Zerina soha sem adtafel reményét, hogy az akit ő annyira szeret meg fogja érteni. Természetes tehát az is, hogy a legborzasztóbb hatással volt rá a teljes szakítás és még lesújtóbb az a hír, hogy az imádott férfi nélkül ezik és nyomorog.

Zerina belebetegedett ebbe.

Mindezt suiyoosította még az, hogy atyja egy véletlen elejtett szavaiból megtudta hogy Lorenzo szerencsétlen helyzetének legközvetlenebb oka éppen ő.

Eleinte nem akarta hinni a dolgot; de végre *küört* belőle az elkeseredés és megkérdezte atyját, ha igaz-e a dolog? Az öreg nem tagadta a dolgot.

Zerina erre heves zokogásban tört ki és könyörögve kérte atyját, hogy tegye jóvá azt amit Lorenzoval szemben elkövetett. Az

örög félesztendőn keresztül hajlíthatatlan volt, miglen engedett.

Azonban hova lett Lorenzo?

Ezt kellett megtudni legelőbb, mert teljesen nyoma vesztett, amint utolsó pályázatát is vissza utasították. A lelemény minden nemét igénybe kell venni, míg az átnév alatt rejtőző Lorenzo hollétét megtudta.

Ekkorára azonban elütézett minden dolgot előre az örög.

A falálkozást követő napon Lorenzo az örög kíséretében Sant' Arminába utazott, hogy megpihenhessen.

A Seducco család egyetlen tagja sem tudta még a kibékülés megtörténtét és így elképzelhető az a nagy öröm, amit Lorenzo érkezése keltett. Zerina könnyezve csókoltatta atyját, azután Lorenzohoz fordult:

— Ugy-e most már megmaradsz nekünk? Lorenzo egészen elérzékenyült.

Érezte, hogy nem méltó erre a szeretetre és érezte, hogy milyen végtelenül megfélemedett érzelmi világa.

De vajon lehet-e parancsolni a szívnek? Vajon képes-e az ember arra, hogy az észével szeressen? Hiszen sok ember még gondolkozik is a *szívével* szokott.

(Folyt. köv.)

Márciusi költésű

faj és szintiszta fehér orpington csibék eladó darabonként 5 válogatva 8 koronáért **Sima Andre** villamos szerelőnél III. t. 204 sz. — Értekezni lehet u. o. 12 órától 1 óráig.

Eladó föld. 12-7

Várad Antal eperjesi 19 számú 35 hold tanya földje a rajta levő épületekkel együtt örök áron eladó esetleg feléből kiadó. — Értekezni lehet a helyszínen vagy III. t. 286 számú házában

Hangszergyár!

Debreceni és szegedi hírneves **Komáromi M.** és **Társ**a cég bellája a napokban városunkba érkezik és felkéri a t. zenekedvelő közönséget, hogy bizalmával megtisztelni sziveskedjék, minélféle hangszereket részletfizetésre is szállít, aki Zongora javítást vagy hangolást óhajt, művészies szakértelmű kivitelben, kéretik előre bejelenteni e lap kiadói-vatalában. 3

TAKACS-féle gyomorsó

egyedül biztos hatású szer makacs gyomorbojoknál, ára 3 korona — Nagy jóvődelem marad a gazda kezében, ha apró származási elhullást megakadályozza, ezt csak a

BAROMFI-TINKTURA

használatával ér el, ára 90 fillér. — Kik sümörbajban szenvednek, azok használják a

folyékonyecet szappant

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben K. 120.

Takács István „Mátyás Király” gyogytar
16 CINKOTA. (Budapest mellett.)

Rövid és velős! Felárban

A jegyzékben felsorolt árak szerint egyes darab vételnél is mindent szállítunk önnek. Ez által kerékpárok 80 koronában. 94 koronától kezdődően teljesen vámentesen a magyar szállítóhelyekre. Szabadon futó 4 koronával drágább. Multiplex-kerékpár 6 évi írásos jótállás mellett. Hajtány 4 K. 80 f. 5 K. 20 f. és 5 K. 60 f. Tomlő 3 K., 3 K. 40 f. és 4 K. 20 f. írásos jótállással. Nyereg 2 K., lábbszivattyú 1 K., kónuszok, tengelyek és a többi minden rendszer szerint bűmálatosan olcsó árban. Diszes árjegyzék ingyen és portómentesen. Ügynökök alkalmi eladásra is kerestetnek. Mellékjövődelem.

Multiplex

kerékpáripár.

Berlin 469. Gitschinerstrasse 15.

Vajda Bálint Utóda könyvnyomdájában

a legutányosabb árkért készülnek: névjegyek, eljegyzési tudostások, lakodalmi és ball meghívók (több színű nyomással is) levél-papírok és borítékok, számlák, üzleti kártyák, gyászjelentések, lapok folyóiratok, városi, megyei és pénzügyőri rovatolt munkák, továbbá takarékpénztári nyomtatványok a legiz-
* * * lésebb és legzsebb kivitelben. * * *
Ajánlja továbbá a kiadásában hetenként háromszor megjelenő „SZENTESI LAP”-ot melynek előfizetési ára egy évre 10 kor. fel-
* * * évre 5 kor. Egyes szám 8 fl. * * *

Oda		Kiskunfélegyháza — Orosháza				Vissza			
M.	Vv.	M.	M.			Vv.	M.	M.	M.
	8 ³⁰ 9 ³⁸	2 ²⁵	4 ³⁰	ind.	Budapest ny. pu.	erk.	1 ¹⁵	6 ³⁰ 7 ¹⁰	8 ²⁵
	11 ¹⁰	3 ⁴⁶	6 ⁴⁸	"	Czegléd	"	11 ⁰⁶	4 ³⁵	6 ¹⁸
5 ⁰⁰	12 ⁰⁴	4 ²²	7 ¹⁰	"	Kecskemét	"	11 ²¹	3 ²¹	5 ⁰⁶
9 ⁴⁵	7 ⁵⁰	9 ²⁵ 1 ²²		"	Temesvár	"	2 ³⁵ 6 ⁰⁴	8 ⁰⁰	5 ²⁰
4 ²⁰	9 ⁰⁵	1 ⁰⁹ 3 ²⁴	5 ¹⁵	"	Szeged	"	11 ⁰⁶	5 ⁵⁰	10 ¹⁵ 7 ⁴⁰
3 ³⁰			4 ⁴⁰	"	Szolnok	"	3 ⁸⁸		
4 ⁴⁰			5 ³⁵	"	Kiskunmajsa	"	2 ¹⁵		9 ³⁰
6 ⁴³	12 ⁵³	4 ⁴⁶	8 ³⁵	ind.	Kiskunfélegyháza	erk.	10 ¹³	2 ⁴² 7 ⁴²	4 ⁵⁴
7 ⁴²	2 ⁰⁷	5 ³⁵	9 ³⁴	"	Csongrád	"	9 ¹²	1 ⁴⁶ 6 ⁵²	4 ⁰²
8 ⁰⁷	2 ³⁸	6 ²⁰	9 ²²	erk.	Szentes	ind.	8 ³⁰	1 ³⁰ 6 ²¹	3 ²⁶
8 ¹⁹	3 ⁰¹	6 ²⁰	3 ²⁰	ind.	Szentes	erk.	8 ¹⁸	1 ¹⁰ 5 ³²	8 ⁰⁶
8 ²⁷	3 ¹³	6 ²⁸	3 ²⁸	"	Kántorhalom	"	8 ⁰⁷	1 ⁰² 5 ²⁴	8 ²⁰
8 ³²	3 ¹⁹	6 ⁴³	3 ²⁵	"	Lapistó	"	8 ⁰⁰	1 ⁰⁷ 5 ²⁹	8 ²⁴
8 ³⁹	3 ²⁸	6 ²⁰	3 ⁴⁰	"	Dónát	"	7 ⁰²	1 ²⁰ 5 ¹²	8 ¹⁷
8 ⁴⁵	3 ³⁵	6 ³⁶	3 ³⁶	"	Körögy	"	7 ⁴⁵	1 ²⁴ 5 ⁰⁶	8 ¹¹
8 ⁵¹	3 ⁴⁵	7 ⁰²	3 ³²	"	Svábmajor	"	7 ³⁷	1 ²⁸ 5 ⁰⁰	8 ⁰⁵
8 ⁵⁹	3 ⁵⁸	7 ¹⁰	4 ⁰⁰	"	Fábián	"	7 ²⁹	1 ²¹ 4 ⁵⁸	7 ⁵⁸
9 ⁰⁶	4 ⁰⁷	7 ¹²	4 ⁰²	"	Királyság	"	7 ¹⁵	1 ²⁴ 4 ⁴⁶	7 ⁵⁰
9 ³⁰	4 ⁴²	7 ⁴⁵	4 ³⁵	"	Gádoros	"	6 ⁵⁴	1 ¹⁸ 4 ¹⁹	7 ⁵¹
9 ³⁶	5 ¹⁴	8 ¹²	4 ³⁹	"	Szentetornya	"	6 ¹³	1 ¹² 3 ⁵⁸	6 ⁵²
1 ¹⁶	5 ⁴¹	8 ²⁵	5 ²⁰	erk.	Orosháza	ind.	5 ⁴⁰	1 ⁰² 3 ³¹	6 ³⁷
1 ¹⁸	7 ²¹	11 ¹⁰	6 ³⁶	erk.	Békéscsaba	ind.	4 ⁴⁴	8 ²⁴	1 ⁴⁸
2 ⁴³		11 ⁰¹	7 ⁴⁰	"	Szeged Rökus	"	3 ³⁰		10 ⁰⁹ 3 ⁵⁰
2 ³⁰			9 ³⁰	"	Mezőtúr	"	2 ⁴⁶		12 ¹⁵
			7 ⁵⁵	"	Mezőhegyes	"		9 ¹⁸	

Oda		Szolnok — Hódmező-Vásárhely				Vissza					
M.	Vv.	Vv.	M.	Vv.	M.		M.	Vv.	M.	Vv.	Vv.
	10 ¹⁰	7 ²⁵	9 ⁰⁰	12 ²⁰ 2 ¹⁰	ind.	Budapest k. p. u.	erk.	11 ²⁵	6 ⁴⁰	9 ³⁵	5 ⁰⁰
	3 ²¹	9 ⁴²	1 ²⁵	4 ⁵²	"	Szolnok	"	9 ²⁷	3 ⁰⁸	6 ⁵⁵	10 ⁰⁶
	3 ⁵⁸	10 ⁰³	2 ⁰²	5 ¹⁶	"	Szajol	"	9 ⁰⁸	2 ⁴⁰	6 ³²	9 ⁴¹
	4 ²⁵	10 ¹⁸	2 ²⁹	5 ³¹	"	Pusztatényő	"	8 ⁴⁸	2 ²²	6 ¹²	9 ²⁹
	4 ⁵²	10 ³⁷	2 ⁵⁴	5 ⁴⁴	"	Kengyel	"	8 ²⁵	2 ⁰⁶	6 ⁰³	9 ⁰⁴
	5 ²⁰	10 ⁵⁸	3 ²⁸	6 ¹⁴	"	Marfa	"	8 ⁰¹	1 ³²	5 ³⁴	8 ³¹
	5 ⁵⁰	11 ¹⁰	3 ⁴⁸	6 ²⁶	"	Tiszaföldvár	"	7 ³⁹	1 ¹⁴	5 ²²	8 ¹⁴
	6 ⁰²	11 ¹⁸	3 ⁵⁹	6 ³¹	"	Homok	"	7 ⁴¹	1 ²⁴	5 ¹⁴	7 ⁵⁷
	6 ³⁷	11 ⁴³	4 ³²	7 ⁰⁰	erk.	Kszentmárton	ind.	7 ¹⁷	1 ²¹	4 ⁴⁷	7 ²²
5 ¹⁵	7 ⁰⁸	11 ⁰³	4 ⁵⁴	7 ¹⁰	ind.	Kszentmárton	erk.	5 ²⁰	7 ⁰⁷	11 ³²	4 ³⁷ 6 ⁵⁸
5 ²⁰	7 ¹⁹	11 ⁵⁹	5 ¹¹	7 ¹⁶	"	Kszentmártonvásártér	"	4 ⁵¹	7 ⁰²	11 ⁴¹	4 ³¹
5 ²⁷	7 ²⁵	12 ⁰⁸	5 ¹³	7 ²⁴	"	Jaksorparti tanyák	"	4 ⁴⁶	6 ⁵⁴	11 ³³	4 ²³ 6 ⁴³
5 ³⁷	7 ³⁸	12 ¹⁸	5 ²⁷	7 ³⁴	"	Tóke	"	4 ¹⁷	6 ⁴⁶	11 ²²	4 ¹³ 6 ³²
5 ⁴³	7 ⁴¹	12 ²⁴	5 ⁴¹	7 ⁴⁰	"	Jamborhalom	"	4 ³⁰	6 ³⁹	11 ⁰¹	4 ⁰¹
5 ⁴⁸	7 ⁵²	12 ³⁰	5 ⁴⁴	7 ⁴⁵	"	Kistóke	"	4 ¹⁵	6 ³⁴	11 ⁰⁷	4 ⁰¹ 6 ¹⁷
5 ⁵⁴	8 ⁰¹	12 ⁴⁰	5 ⁵⁹	7 ⁵⁵	"	Hekéd	"	4 ¹⁵	6 ²⁵	11 ⁰¹	3 ⁵⁰
6 ⁰³	8 ¹²	12 ⁴⁵	5 ⁵⁹	8 ⁰⁰	erk.	Szentes	ind.	4 ¹⁵	6 ²⁰	10 ¹⁹	3 ⁴⁵ 6 ⁰⁰
	4 ¹⁷	8 ³¹	6 ¹⁰		"	Szegvár	erk.		9 ¹⁰		5 ³⁸ 10 ⁴⁵
	5 ¹⁰	8 ⁴⁸	7 ⁰⁰		"	Mindszent	"		8 ³⁰		5 ¹⁹ 10 ²⁵
	5 ⁴⁸	9 ²¹	7 ⁴²		"	Martély	"		8 ³⁵		4 ⁵⁴ 10 ⁰⁰
	6 ⁰⁶	9 ³⁸	8 ⁰⁰		"	Huvásárhely népkert	"		7 ³⁷		4 ²⁵ 9 ⁴⁵
	6 ¹²	10 ¹²	8 ²⁷		erk.	Huvásárhely	ind.		7 ³¹		3 ³⁹ 9 ⁰³
	6 ⁴⁰	10 ³⁰	8 ³⁵		"	Békéscsaba	ind.		7 ²²		3 ³⁰ 9 ⁰⁰
	7 ¹⁰	11 ⁰⁵	11 ⁰¹		erk.	Békéscsaba	ind.		4 ⁴⁴		1 ⁴⁸
	8 ⁵⁵	12 ⁴⁰			"	Szeged Rökus	"		3 ³⁰		3 ⁰¹
	8 ³⁵				"	Szabadka	"		10 ⁰⁵		1 ⁴⁷
					"	Makó	"				6 ⁵⁵ 5